

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił W. S. – przedstawicielce uprawnionej N. L. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zmarły M. L. nie spełniał warunków do uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż zmarły udokumentował łącznie 2 lata okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 1 rok 9 miesięcy 25 dni okresów składkowych i 2 miesiące 5 dni okresów nieskładkowych. Do stażu nie zaliczono okresów zatrudnienia:

- 16 czerwca 2008 r – 30 września 2008 r,

- 12 grudnia 2008 r – 25 marca 2009 r,

- 7 maja 2009 r – 21 maja 2009 r

- 28 stycznia 2014 r,

-1 lipca 2015 r. Organ rentowy uznał, że w tej sytuacji nie ma podstaw prawnych do przyznania wnioskodawczyni prawa do renty rodzinnej (decyzja k. nienum. akt ZUS).

Decyzją z dnia 4 listopada 2015 r., która uchyliła decyzję z dnia 24 września 2015 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił W. S. – przedstawicielce uprawnionej N. L. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zmarły M. L. nie spełniał warunków do uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż zmarły udokumentował łącznie 3 lata okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 2 lata 9 miesięcy 25 dni okresów składkowych i 2 miesiące 5 dni okresów nieskładkowych. Do stażu nie zaliczono okresów zatrudnienia:

- 16 czerwca 2008 r – 30 września 2008 r,

- 12 grudnia 2008 r – 25 marca 2009 r,

- 7 maja 2009 r – 21 maja 2009 r

- 28 stycznia 2014 r,

-1 lipca 2015 r. Organ rentowy uznał, że w tej sytuacji nie ma podstaw prawnych do przyznania wnioskodawczyni prawa do renty rodzinnej (decyzja k. nienum. akt ZUS).

Decyzją z dnia 17 listopada 2015 r., która uchyliła decyzję z dnia 4 listopada 2015 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił W. S. – przedstawicielce uprawnionej N. L. prawa do renty rodzinnej po zmarłym ojcu. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że zmarły M. L. nie spełniał warunków do uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż zmarły udokumentował łącznie 3 lata okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 2 lata 9 miesięcy 25 dni okresów składkowych i 2 miesiące 5 dni okresów nieskładkowych. Do stażu nie zaliczono okresów zatrudnienia:

- 16 czerwca 2008 r – 30 września 2008 r,

- 12 grudnia 2008 r – 25 marca 2009 r,

- 7 maja 2009 r – 21 maja 2009 r

- 28 stycznia 2014 r,

-1 lipca 2015 r. Organ rentowy uznał, że w tej sytuacji nie ma podstaw prawnych do przyznania wnioskodawczyni prawa do renty rodzinnej (decyzja k. nienum. akt ZUS).

Odwołanie od powyższej decyzji (pierwotna data 24 września 2015 r) W. S. reprezentująca N. L. złożyła w dniu 27 października 2015 r. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do renty rodzinnej. (odwołanie k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie argumentując jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 9).

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2016 r postępowanie w sprawie zostało zawieszono na podstawie art. 177 § 1 pkt. 1 kpc.

(postanowienie – k. 13)

Postanowieniem z dnia 30 maja 2016 r postępowanie zostało podjęte.

(okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

N. L. , urodzona (...), z wnioskiem o rentę rodzinną po zmarłym ojcu M. L. wystąpiła w dniu 28 sierpnia 2015 r. (wniosek k. nienum. akt).

Ojciec wnioskodawczyni M. L. zmarł w dniu 5 lipca 2015 r. (kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu k. 4 akt ZUS).

W dziesięcioleciu przypadającym przed datą zgonu M. L. (5 lipiec 2005 – 5 lipiec 2015) wykazano łącznie 3 lata 6 miesięcy i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych:

-15 lutego 2008 r – 29 kwietnia 2008 r – Firma (...). Czajka

- 8 listopada 2011 r – 31 stycznia 2012 r – (...) sp. z (...) (w tym okres niezdolności do pracy od 24 stycznia 2012 r do 31 stycznia 2012 r,

- 15 lutego 2012 r – 13 kwietnia 2013 r – (...) A. L., R. (...) sp. jawna (w tym okresy niezdolności do pracy od 24 sierpnia 2012 r do 31 sierpnia 2012 r, 28 grudnia 2012 r do 4 stycznia 2013 r, od 15 lutego 2013 r do 27 marca 2013 r)

- 23 kwietnia 2013 r – 31 października 2014 r – zasiłek dla bezrobotnych

- 2 września 2013 r do 31 października 2014 r – działalność gospodarcza (okres opłacania składek)

- 2 stycznia 2015 – 5 lipca 2015 r - zatrudnienie u P. B.

(świadczenia pracy – k. 5, k. 12, k. 14, rp7 – k. 7,13, k. 15, zaświadczenie o pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych –k. 40, poświadczenie -k. 42 akt ZUS, kserokopia wyroku z dnia 8 kwietnia 2016 r –k. 28, oryginał w sprawie XP 585/15).

M. L. nie był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu umów zleceń z Centrum (...) SA w Ł. w okresie 16 czerwca 2008 r – 30 września 2008 r, 12 grudnia 2008 r – 25 marca 2009 r.

(informacja – k. 33 akt ZUS)

M. L. w okresie 2008 – 2009 r był uczniem LO dla dorosłych.

(zaświadczenie – k. 19)

M. L. nie był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania umowy zlecenia:

- u płatnika T. Z. - w okres 7 maja 2009 r do 21 maja 2009 r,

- u płatnika (...) sp. z (...) – 21 stycznia 2014 r

- u płatnika J. P. w okresie 1 lipca 2015 – 1 lipca 2015 r,

(informacja – k.31, 35)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie jako niezasadne nie może zostać uwzglęnione.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016/887) renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Do renty rodzinnej, stosownie do art. 67 ust. 1 pkt. 1, uprawniona są m.in. dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione spełniające warunki określone w art. 68.

Zmarły z uwagi na wiek nie spełniał warunków do nabycia prawa do emerytury.

Przesłanki nabycia uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy określa przepis art. 57 ust. 1. Zgodnie z tym przepisem renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który:

1) jest niezdolny do pracy,

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, oraz

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12).

Przy ocenie uprawnień do renty rodzinnej, zgodnie z art. 65 ust. 2, przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy.

Stosownie do art. 58 ust. 1 warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;

2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;

3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;

4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;

5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Na mocy ust. 2 art. 58 okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Zgodnie zaś ust. 4 art. 58 przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Z kolei w oparciu o art. 57 ust. 2 określonego w art. 57 ust. 1 pkt. 3 warunku aby niezdolność do pracy powstała we wskazanych okresach albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ich ustania nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, okresy składkowe, o których mowa w art. 6; oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Przy czym w myśl ust. 2 art. 5 przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

Zgodnie zaś z art. 116 ust. 1 i 5 ustawy postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Z kolei w myśl ogólnych zasad postępowania cywilnego to na wnioskodawcy spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie odwołania. Z treści art. 232 k.p.c. wynika, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powyższego nie zmienia możliwość prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego z urzędu.

Z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie wynika, że ojciec wnioskodawczyni – urodzony (...) - zmarł w dniu 5 lipca 2015 r. Określony przepisem art. 57 ust. 1 pkt. 2 w zw. z art. 58 ust. 1 pkt. 4 i ust. 2 wymóg posiadania minimum 4- letniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia poprzedzającego datę jego śmierci, to jest w okresie od 5 lipca 2005 r do 5 lipca 2015 r, nie został przez niego spełniony, gdyż w okresie tym zmarły udokumentował 3 lata 6 miesięcy i 5 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Okres 6 miesięcy i 5 dni został ustalony dodatkowo w procesie w związku z wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia wydanym w sprawie X P 585/15 – w związku z ustaleniem stosunku pracy na podstawie umowy o pracę pomiędzy M. L. i P. B. w okresie 2 stycznia 2015 r 5 lipca 2015 r. Jest to okres składkowy niezależnie czy pracodawca opłacił należne składki. / por. w tym zakresie wyrok SA w Gdańsku z dnia 28 czerwca 2016 r, III AUa 375/16/

Brak było możliwości zaliczenia do tych okresów okresów wykonywania umowy zlecenia dla Centrum (...) SA, z uwagi na niezgłoszenie do ubezpieczeń społecznych w tym okresie, z uwagi na status ucznia (art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 13.10.1998 o systemie ubezpieczeń społecznych /Dz.U.2016.963.j.t. / oraz okresu listopad – grudzień 2014 r wykonywania działalności gospodarczej, z uwagi na niewykazanie, by za ten okres był opłacane składki na ubezpieczenie społeczne (art. 6 ust. 1 pkt. 2 ustawy emerytalnej, por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2016 r II UK 194/15, LEX nr 2048969).

Pozostałych okresów niezaliczonych przez organ rentowy do okresów składkowych wnioskodawczyni nie kwestionowała.

Reasumując, zmarły ubezpieczony nie spełniał wszystkich warunków wymaganych do uzyskania renty z tytułu niezdolności do pracy, które to warunki muszą być spełnione łącznie. W konsekwencji brak jest podstaw prawnych do przyznania prawa do renty rodzinnej jego córce.

Jak wynika z materiału dowodowego zmarły nie był uprawniony, ani nie spełniała warunków do przyznania prawa do emerytury czy renty z tytułu niezdolności do pracy. Tylko bowiem w takiej sytuacji jego córka mogłaby domagać się renty rodzinnej po zmarłym ojcu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 19,20 w zw. z § 12 ust. 2 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 461), ze zm. wynikającymi z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.(Dz.U. 2015/1079)

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnom. wnioskodawczyni.